

منصور ہاشمی خراسانی

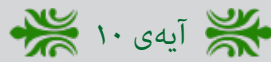
درسی از آن جناب درباره‌ی اینکه زمین از مردی عالم به همه‌ی
دین که خداوند او را در آن خلیفه، امام و راهنمایی به امر خود
قرار داده باشد، خالی نمی‌ماند.

باب (۱)

آیاتی از قرآن که بر این دلالت دارند.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

آیه ۱۰

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى:

﴿وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾^۱

ترجمه:

خداوند بلندمرتبه فرموده است:

«به ریسمان خداوند متمسک شوید و چند دسته نشوید».

[ملاحظات]

۱. أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ الطَّبْرِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنْ حَبْلِ اللَّهِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾، فَقَالَ: مَا يَقُولُ هَؤُلَاءِ؟ قُلْتُ: يَقُولُونَ إِنَّهُ الْقُرْآنُ، فَقَالَ: الْقُرْآنُ كِتَابُ اللَّهِ، وَكَانَ حَبْلُهُ النَّبِيِّ، أَلَا تَرَى أَنَّهُمْ لَمْ يَتَفَرَّقُوا مَا دَامَ النَّبِيُّ فِيهِمْ، فَلَمَّا مَاتَ تَفَرَّقُوا وَالْقُرْآنُ فِيهِمْ؟ فَكَانَ حَبْلُ اللَّهِ النَّبِيِّ مَا دَامَ فِيهِمْ، فَلَمَّا مَاتَ كَانَ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ يُبَيِّنُ لَهُمْ سُنَّتَهُ كَامِلَةً، وَلَا يَزَالُ كَذَلِكَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ حَبْلَ اللَّهِ خَلِيفَتُهُ فِي الْأَرْضِ، فَإِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ لَنْ تَتَفَرَّقُوا، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا لَنْ تَجْتَمِعُوا! أَلَا وَاللَّهِ قَدْ بَيَّنْتُ لَكُمْ بَيَانًا شَافِيًا، فَلَا تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ!

ترجمه:

عبد الله بن حبيب طبری ما را خبر داد، گفت: از منصور درباره‌ی ریسمان خداوند در سخن او پرسیدم که فرموده است: «به ریسمان خداوند متمسک شوید و چند دسته نشوید»، پس فرمود: این‌ها چه می‌گویند؟ گفتم: می‌گویند که آن قرآن است، پس فرمود: قرآن کتاب خداوند است و ریسمان خداوند پیامبر است. آیا نمی‌بینی که آنان تا هنگامی که پیامبر در میانشان بود چند دسته نشدند، پس چون او از دنیا رفت چند دسته شدند در حالی که قرآن در میانشان بود؟! پس ریسمان خداوند پیامبر بود تا هنگامی که در میانشان بود، پس چون او از دنیا رفت مردی از اهل بیتش بود که سنت او را کاملاً به آنان تعلیم می‌داد و همواره بر همین منوال خواهد بود تا آن گاه که قیامت فرا رسد. سپس فرمود: هرآینه ریسمان خداوند، خلیفه‌ی او در زمین است، پس اگر به او متمسک شوید، هرگز چند دسته نخواهید شد و اگر این کار را نکنید، هرگز متحد نخواهید شد! آگاه باشید

که به خدا سوگند با بیانی شفاف‌بخش برایتان تبیین کردم، پس در روز قیامت نگویید که ما از این بی‌خبر بودیم!

۴. أَخْبَرَنَا وَلِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ السَّجِسْتَانِيُّ، قَالَ: سَمِعَ الْمَنْصُورَ قَارِئًا يَقْرَأُ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾^۱، فَقَالَ: يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ وَلَا يَتَدَبَّرُونَهُ، كَأَنَّهُمْ بَبْغَاوَاتٍ نَاطِقَةٌ! أَتَى لَهُمْ أَنْ يُقِيمُوا الدِّينَ كُلَّهُ وَلَا يَتَفَرَّقُوا فِيهِ إِلَّا إِذَا كَانَ لَهُمْ إِمَامٌ وَاحِدٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ يُعَلِّمُهُمْ كُلَّهُ وَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ؟! قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّهُمْ يَقُولُونَ أَنَّ الْقُرْآنَ وَالسُّنَّةَ يَكْفِيَانِهِمْ لِذَلِكَ، وَلَا حَاجَةَ لَهُمْ إِلَى مِثْلِ هَذَا الْإِمَامِ، قَالَ: وَيُلْهُمُ، أَلَيْسَ فِيهِمُ الْقُرْآنُ وَالسُّنَّةُ مُنْذُ أَرْبَعَةِ عَشَرَ قَرْنًا يَحْوِضُونَ فِيهِمَا لَيْلًا وَنَهَارًا؟! فَمَا لَهُمْ لَا يُقِيمُونَ الدِّينَ كُلَّهُ وَهُمْ فِيهِ مُتَفَرِّقُونَ؟! فَهَلْ يَفْقِدُونَ إِلَّا إِمَامًا وَاحِدًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ يُعَلِّمُهُمُ الْقُرْآنَ وَالسُّنَّةَ كُلَّهُمَا وَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ؟! وَيُلْهُمُ، كَيْفَ يَقُولُونَ أَنَّ الْقُرْآنَ وَالسُّنَّةَ كَافِيَانِ لِإِقَامَةِ الدِّينِ؟! وَمَا الدِّينُ إِلَّا الْقُرْآنُ وَالسُّنَّةُ، وَكَيْفَ يَقُولُونَ أَنَّهُمَا كَافِيَانِ لِرَفْعِ الْخِلَافِ؟! وَمَا الْخِلَافُ إِلَّا فِيهِمَا! ﴿أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾^۲؟! ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ﴾^۳، وَمَا كَانَ حُجَّتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا: ﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ﴾^۴؛ كَلَّا، بَلْ لَا يَزَالُونَ يُضَيِّعُونَ الدِّينَ وَيَتَفَرَّقُونَ فِيهِ حَتَّى يَجْتَمِعُوا عَلَى إِمَامٍ وَاحِدٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ يُعَلِّمُهُمْ وَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ، كَمَا اجْتَمَعُوا عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذْ كَانَ فِيهِمْ.

ترجمه:

ولید بن محمود سجستانی ما را خبر داد، گفت: منصور شنید که یک قاری این سخن خداوند را قرائت می‌کند: «که دین را بر پا دارید و درباره‌ی آن چند دسته نشوید»، پس فرمود: قرآن می‌خوانند، ولی در آن تدبّر نمی‌کنند، چنانکه گویی طوطی‌هایی سخنگو هستند! کجا می‌توانند همه‌ی دین را بر پا دارند و درباره‌ی آن چند دسته نشوند، مگر هنگامی که برایشان امامی واحد از جانب خداوند باشد که همه‌ی دین را به آنان تعلیم دهد و میانشان درباره‌ی چیزی که در آن اختلاف می‌کنند حکم نماید؟! گفتم: فدایت شوم، آنان می‌گویند که قرآن و سنت آنان را برای این منظور کفایت می‌کند و آنان را به چنین امامی نیازی نیست، فرمود: وای بر آنان، آیا هزار و چهار صد سال نیست که قرآن و سنت در میانشان وجود دارد و شب و روز در آن دو فرو می‌روند؟! پس چرا همه‌ی دین را بر پا نمی‌دارند و درباره‌ی آن چند دسته هستند؟! آیا چیزی جز امامی از جانب خداوند را نمی‌یابند

۱. الشوری / ۱۳

۲. یس / ۶۸

۳. المؤمنون / ۸۱

۴. الزخرف / ۲۲

که همه‌ی قرآن و سنت را به آنان تعلیم دهد و میانشان درباره‌ی چیزی که در آن اختلاف می‌کنند حکم نماید؟! وای بر آنان چگونه می‌گویند که قرآن و سنت آنان را برای برپا داشتن دین کفایت می‌کند؟! در حالی که دین چیزی جز قرآن و سنت نیست و چگونه می‌گویند که آن دو برای رفع اختلاف کافی است؟! در حالی که اختلاف جز درباره‌ی خود آن دو نیست! «آیا پس عقل را به کار نمی‌برند؟!» «بل مانند چیزی را می‌گویند که پیشینیانشان گفتند» و حجت‌شان چیزی جز این نیست که می‌گویند: «ما پدرانمان را بر مذهبی یافتیم و به پیروی از آنان هدایت یافته‌ایم!» چنین نیست، بلکه همواره دین را ضایع خواهند کرد و درباره‌ی آن چند دسته خواهند شد تا آن گاه که بر امامی واحد از جانب خداوند گرد آیند که آنان را تعلیم دهد و میانشان حکم نماید، همان طور که بر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم گرد آمدند هنگامی که در میانشان بود.

